

ROVANIEMEN KAUPUNKI

Hyvinvoiva lapsi

Hygienia ja infektioiden torjunta
perhepäivähoidossa

Työryhmä:

Ahlsved Matias, tartuntataudeista vastaava hoitaja, Rovaniemen kaupunki

Broas Markku, infektio lääkäri, LSHP

Heikkilä Heli, terveydenhoitaja, neuvolat, Rovaniemen kaupunki

Hyvärinen Oili, tartuntataudeista vastaava lääkäri, Rovaniemen kaupunki

Kukkola Lempi, hoitotyön esimies, Rovaniemen kaupunki

Kuusela Kaisa, terveydenhuollon palvelualuepäällikkö, Rovaniemen kaupunki

Kähkölä Arja, hygieniahoitaja, LSHP

Lantto Marjo, lastenlääkäri, LKS

Laurila Tarja, palveluesimies, terveydenedistämisen yksikkö, Rovaniemen kaupunki

Lehtinen Kristiina, päiväkodin johtaja, Rovaniemen kaupunki

Mänty Anne, päivähoiton suunnittelija, Rovaniemen kaupunki

Pohjola Outi, avovastaanoton ylilääkäri, Rovaniemen kaupunki

Saarinen Arja, avovastaanoton palveluesimies, Rovaniemen kaupunki

Väänänen Antti, infektio lääkäri, LSHP

Kuvat:

Lehtinen Juha

1 Arkipäivän hyvä hygienia

Kaikki toimet, mitä päivähoitossa tehdään lasten ja aikuisten tarttuvien tautien ehkäisemiseksi, vähentävät sairastavuutta ja turhien antibioottikuurien tarvetta.

Lapset eivät itse pysty huolehtimaan oman hygieniansa toteutumisesta, se on aina aikuisen vastuulla.

2 Hygienia ja puhtaus

Hygienia on aikuisen ja lasten henkilökohtaista hygieniaa sekä työympäristön-, lelujen ja elintarvikkeiden puhtautta. Hygienian tehostaminen päivähoitossa vähentää lasten ja aikuisten tarttuvien tautien leviämistä.

On tärkeää, että hyvää ja tehokasta arkipäivän hygieniaa noudatetaan aina, koska useat taudit tarttuvat jo ennen oireiden ilmaantumista. Antibiooteille vastustuskykyiset bakteerit ovat jatkuvasti lisääntyneet ja toistuvat antibioottikuurit lisäävät riskiä saada näitä vastustuskykyisiä bakteereita elimistöön.

3 Käsihygienia

Käsien pesu

Oikea-aikaisella, hyvällä pesuneste käsienpesulla voidaan tehokkaasti vähentää tarttuvien tautien leviämistä.

Vastuu lasten käsien puhtaudesta ja kunnollisesta käsienpesusta on aikuisella.

Saippuan on hyvä olla pesunesteen muodossa.

Aikuisten ja lasten kätet pestään:

- päivähoitoon tullessa/ työn alkaessa
- pöydän pyyhkimisen jälkeen
- ennen ruuan jakamista/ ennen ruokailua
- wc- käynnin tai vaipanvaihdon jälkeen
- nenän niistämisen jälkeen
- eritteiden siivoamisen jälkeen
- kun käsissä on näkyvää likaa
- ulkoa sisälle tultaessa

Käsihuhde

Käsihuhdetta voi käyttää aina, kun käsissä ei ole näkyvää likaa. Aikuinen annostelee lapselle käsihuhteen.

Käsihuhdeella voidaan varmistaa aikuisten ja lasten käsien puhtaus.

4 Ruokailu

- pöytä pyyhitään ennen ja jälkeen ruokailun
- pöytäpyyhettä tulee vaihtaa riittävän usein, jotta se on puhdas
- puhtaat raaka-aineet, työvälineet, leikkuulaudat
- lämpimän ruuan tulisi tarjottaessa olla vähintään 60 asteinen ruokailun loppuun asti
- kylmänä tarjottavien ruokien lämpötila ei saisi nousta yli 8 asteen
- aikuisen ja lapsen kädet pestään ennen ja jälkeen ruokailun
- hygieniapassin ohjeistus

5 Suuhygienia

- vanhemmat huolehtivat lasten hampaiden pesusta kotona ja lapsen tuttien puhtaudesta
- tarvittaessa vanhempien kanssa voi sopia ksylitolipastillien käytöstä

6 Vaipanvaihto

Lasten vaipat on hyvä vaihtaa WC:ssä, mutta jos se ei ole mahdollista, niin jossain sellaisessa tilassa, missä on helposti puhtaana pidettävä vaipanvaihtoalusta ja josta on helppo viedä lapsi pesulle.

- käytä kertakäyttöisiä suojakäsineitä
- jos vaihdat vaipat sylissä, käytä suojanasi pyyhettä
- kakkavaippa hajuhaittojen takia muovipussiin ja WC-roskakoriin
- lapsen pepun kuivaamiseen olisi hyvä paperinen käsipyyhe – mikäli käytetään pyyheliinaa, laitetaan se käytön jälkeen pesuun
- puhdista vaipanvaihtopaikka ja pepunpesuallas heikosti emäksisellä pesuaineella
- pese kädet (ja käytä käsihuuhdetta)
- kestovaippoja käytettäessä perhe tuo päivähoitopaikkaan likaisia vaippoja varten eheitä muovipusseja sekä oman kannellisen jalalla avattavan säiliön

7 Isompien lasten Wc:ssä käynti

- aikuinen valvoo lasten WC:ssä käyntiä
- potta tyhjennetään pönttöön ja huuhdellaan heti / pestään ellei omaa pottaa
- peppu pyyhitään tai tarvittaessa tarkistetaan lapsen oma pyyhkiminen
- aikuinen valvoo, että lapsen kädet tulevat pestyä
- WC-istuimen puhtaus tarkistetaan
- aikuinen pesee omat ja lasten kädet hyvin pesunesteellä

8 Päivälepo

- lapsilla tulee olla henkilökohtaiset vuodevaatteet
- liinavaatteet suositellaan vaihdettavaksi kahden viikon välein ja tarvittaessa
- flunssa-aikana tyynynliinoja kannattaa vaihtaa useamminkin
- tyynyjä ja vuodevaatteita ei saa pinota säilytykseen päällekkäin

- patjat imuroidaan tarvittaessa
- tyynt ja peitot pestään kerran vuodessa tai käyttäjän vaihtuessa

9 Tuttikäytännöt

- lapsen tutinkäytöstä sovitaan vanhempien kanssa
- vanhemmat nimeävät lapsensa tutit ja huolehtivat niiden puhtaudesta
- tutit tuodaan perhepäivähoitoon kannellisessa muovirasiassa, jossa niitä säilytetään

10 Lelujen puhtaus

Pienten lasten lelujen valinnassa tulee kiinnittää huomiota niiden turvallisuuden lisäksi myös vesipestävyytteen ja hyvään puhtaanapitoon.

- pienten lasten ” suuhun menevät” lelut on hyvä pestä päivittäin
- paljon käytetyt lelut on hyvä pestä viikoittain, muut käytön mukaan
- lapset voivat osallistua lelujen pesuun
- ” lepuuta” leluja – osa leluista pois käytöstä viikoksi, pariksi, ne puhdistuvat kuivaessaan
- unilelujen puhtaudesta huolehtivat vanhemmat (suositus- pesu 1 x viikossa)
- vanhemmat huolehtivat perhepäivähoitoon tuotavien lelujen pesusta ja puhtaudesta

11 Siivous

Normaaliin siivouksen ja pintojen puhdistukseen käytetään heikosti emäksistä pesuainetta. Päivittäin puhdistetaan ruokailu ja keittiötilat, Wc ja kohteet, mihin eniten kosketaan. Eri pintojen puhdistuksessa on hyvä niiden oma mikrokiituliina.

12 Eritteiden puhdistus

- laita kertakäyttökäsineet käteesi ja
- avaa muovipussi
- käsipaperia laitetaan eritteen päälle ja annetaan imeytyä
- nosta eritteiset paperit ns. likaisella kädellä pussiin, tarvittaessa toista
- laita ns. puhtaalla kädellä desinfiointiaine ja anna vaikuttaa n. 20 sekuntia
- pyyhi ns. likaisella kädellä tahra, tarvittaessa toista
- riisu kertakäyttökäsineet roskapussiin,
- pese kätesi hyvin pesunesteellä, kuivaa ja käytä käsihuhdetta
- vie eriteroskat suoraan ulkoroskiin
- pese vielä kädet

Kun päivähoitopaikassa esiintyy vatsatautia tai flunssaa

- tehostetaan käsien pesua ja siivousta (kosketuspinnat ja vuodevaatteiden vaihto)

Jos taudin aiheuttaja on poikkeuksellinen otetaan yhteyttä esimieheen, joka ilmoittaa asiasta kaupungin tartuntataudeista vastaavaan hoitajaan p. 016 322 2064